

Omlægning, som er en Følge af Nedlæggelse af bestaaende Kredse eller Oprettelse af nye, er foretaget af statistisk Departement, og Udvalget har heri ikke foretaget nogen Forandring.

Medens det i 1913—14 af Folketinget vedtagne Forslag om Valg i Enkeltmandskredse i Forbindelse med Tillægsmandater lod Vælgerne stemme samtidig paa Kandidater og paa det Parti, disse tilhørte, gaar nærværende Forslag ud paa, at der kun stemmes paa Personer, men at Kandidater har Ret til at stille sig i flere Kredse indenfor samme Amt, hvorefter det Tillægsmandat, et Parti maatte have Krav paa i Amtet, tildeles den af dets ikke valgte Kandidater i Amtet, som har det største Stemmetal. Den Kandidat, der faar et Tillægsmandat, bliver saaledes Repræsentant for Amtet og kommer ikke, som efter det tidligere Forslag, til at staa som en Repræsentant Nr. 2 for en Kreds, der allerede har en for Kredsen valgt Folketingsmand. Af de 23 Tillægsmandater faar Jylland de 11 og Østifterne de 9 fordelt mellem Partierne i Forhold til, hvad der efter Udfaldet af det foretagne Valg kan tilkomme dem indenfor hvert af disse Omraader, medens de sidste 3 Tillægsmandater fordeles med 2 til Jylland og 1 til Øerne, regnet paa samme Maade efter Partiernes samlede Stemmetal i hele Landet. Ved Beregningen af det Antal Tillægsmandater, der tilkommer Partierne, er Færøerne foreløbig ikke medregnet, fordi det vil være nødvendigt, inden dette sker, at tilvejebringe en Ordning, hvorved Folketingsvalget paa Færøerne altid kan foretages samtidig med Valget i det øvrige Land. Et Parti, der ved Valget har faaet mindst saa mange kredsvalgte Folketingsmænd, som det i Forhold til sit Stemmetal indenfor det paagældende Omraade har Krav paa, faar ingen Tillægsmandater.

For Folketingets Vedkommende betyder Forandringen fra det af Folketinget tidligere vedtagne Forslag med Tillægsmandater, at Fordelingen mellem Partierne

efter Forholdstal kommer det rette Forhold betydeligt nærmere, dels ved, at Forholdstalsvalg bliver fuldt gennemført i København—Frederiksberg, dels som Følge af, at der nu bliver 23 Tillægsmandater til 92 Enkeltmandskredse, medens der tidligere kun var foreslaaet 20 Tillægsmandater til 120 Enkeltmandskredse.

For Landstingets Vedkommende vilde allerede Regeringsforslaget medføre en Udvidelse af Forholdstalsvalgmaaden, idet den Valgmaade, der hidtil kun har været anvendt ved det endelige Valg af Landstingsmænd, nu ogsaa skulde bruges ved Valg af Valgmænd. Ved den nu foreslaaede Ændring i Regeringsforslaget kommer Forholdstalsvalgmaaden yderligere til sin Ret derved, at Valgmændene vælges ved samlet Afstemning i Folketingskredsene, og ved, at Landstingskredsene med Undtagelse af Fyns Stift, Bornholm og Færøerne bliver betydelig større end tidligere.

Da Overenskomst om Grundloven var betinget af, at der ogsaa opnaaedes Overenskomst om Valgloven, og da Ønskerne her var i høj Grad modstridende, har man fra forskellige Sider maattet gøre betydelige Indrømmelser, bl. a. med Hensyn til Kredsinddelingen, for at naa et Resultat. Dette er neppe for noget af Udvalgets Medlemmer fuldt tilfredsstillende, og det vilde vanskeligt have kunnet samle et Fler-tal om sig, dersom man ikke havde turdet gaa ud fra, at der, naar de Mangler, den nye Ordning maatte medføre med Hensyn til Valgmaaden, har lagt sig for Dagen, vil vise sig tilstrækkelig Stemning for at gaa til en anden og bedre Form for Forholdstalsvalgmaaden end den, der udenfor København—Frederiksberg her er bragt i Anvendelse.

Niels Rasmussen, der ikke kan give Lovforslaget sin Tilslutning, ønsker ikke at udtale sig herom i Betænkningen, men agter nærmere at begrunde sin Stilling til Forslaget ved Sagens anden Behandling.